

Μαρία Βακονδίου

Πανεπιστημιακή Υπότροφος – Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας

ΣΠΟΥΔΕΣ

2018 Φεβρουάριος: Υποστήριξη διδακτορικής διατριβής στο τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Τίτλος διδακτορικής διατριβής: «Λιθοξόοι και γλύπτες στη βενετική Κρήτη».

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Όλγα Γκράτζιου. Στην τριμελή επιτροπή συμμετείχαν οι Χαράλαμπος Γάσπαρης (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών) και Παυλίνα Καραναστάση (Πανεπιστήμιο Κρήτης). Στην επταμελή επιτροπή κρίσης συμμετείχαν οι Ελευθερία Ζέη, Παναγιώτης Ιωάννου, Χριστίνα Τσιγωνάκη, Βασιλική Φωσκόλου (Πανεπιστήμιο Κρήτης) και ο Γεώργιος Πάλλης (ΕΚΠΑ)

2007: Μεταπτυχιακό δίπλωμα εξειδίκευσης στη Βυζαντινή Αρχαιολογία

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Βυζαντινές Σπουδές», τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Διπλωματική εργασία με θέμα: «Βυζαντινή υαλουργία (7^{ος}-12^{ος} αιώνας)»

2003: Πτυχίο Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, κατεύθυνση Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης,

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μεταδιδακτορική έρευνα

1.5.2018 – 31.3.2019 και 1.5.2019 – 31.1.2020: Μεταδιδακτορική έρευνα στο Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών. Θέμα έρευνας: Ιστορική μελέτη της διαχείρισης των υδάτινων πόρων στην Κρήτη. Υποέργο «Υλοποίηση Καινοτόμων Δράσεων στην Περιβαλλοντική Έρευνα και Ανάπτυξη-Κρήτη» της Πράξης «Καινοτόμες Δράσεις στην Περιβαλλοντική Έρευνα και Ανάπτυξη» (ΠΕρΑν), (ΕΣΠΑ 2014-2020). Επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας: Αντώνης Αναστασόπουλος.

Άλλα ερευνητικά προγράμματα:

Από το 2003 συμμετέχω σε ερευνητικά προγράμματα του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (ΙΜΣ/ΙΤΕ), είτε ως υπότροφος, είτε με συμβάσεις έργου- εργασίας:

1. υποτροφίες:

1.11.2015 – 31.3.2017: «Ιστορία της διαχείρισης υδάτινων πόρων στην Ελλάδα: η περίπτωση της Κρήτης». Αποδελτίωση και οργάνωση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων ιστορικών και αρχαιολογικών μαρτυριών για το υδάτινο περιβάλλον και τη διαχείριση υδάτινων πόρων στην Κρήτη της βενετικής και της οθωμανικής περιόδου. Το υλικό είναι προσβάσιμο <https://waterincrete.ims.forth.gr/>

1.10.2013 – 30.9.2014: «Ανάπτυξη και χρήση φορητών διατάξεων και οργανολογίας για την επιτόπια ανάλυση υλικών, δομική διάγνωση και συντήρηση/αποκατάσταση αντικειμένων πολιτισμικής κληρονομιάς και μνημείων», με αντικείμενο τη μελέτη των χρωστικών σε λίθινες επιφάνειες με φασματοσκοπικές τεχνικές στο πλαίσιο του έργου ΚΡΗΠΙΣ-ΠΟΛΙΤΕΙΑ (ΠΟΛΙΤισμός-ΤεχνολογΙΑ, Νέες Τεχνολογίες στην Έρευνα, Μελέτη, Τεκμηρίωση και Πρόσβαση στην Πληροφορία Αντικειμένων Πολιτισμικής Κληρονομιάς και Μνημείων). Συνεργασία του Ινστιτούτου Ηλεκτρονικής Δομής και Λείζερ και του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών. Επικεφαλής ερευνητικής ομάδας: Δημήτρης Άγγλος (Πανεπιστήμιο Κρήτης και Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λείζερ).

1.12.2003 – 30.11.2004 και 1.12.2006 – 31.3.2007: Τεκμηρίωση έργων γλυπτικής και αρχιτεκτονικής της βενετικής περιόδου στην Κρήτη στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών «Η Δυτική Τέχνη στην Κρήτη». Επιστημονική υπεύθυνη: Όλγα Γκράτζιου.

2. συμβάσεις έργου / εργασίας:

1.2.2008 – 31.12.2008: Αποδελτίωση πληροφοριών και την καταχώρηση σε βάσεις δεδομένων στοιχείων για τα μνημεία της βενετικής περιόδου στην Κρήτη, στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών «Η Δυτική Τέχνη στην Κρήτη». Επιστημονική υπεύθυνη: Όλγα Γκράτζιου.

2.4.2007 – 31.12.2007: Καταγραφή αρχαιολογικών θέσεων και μνημείων του Νομού Ρεθύμνου, στα πλαίσια του προγράμματος «Byzantine Heritage Network Rehabilitation, Highlighting and

Management in eastern Mediterranean basin (Interreg III)», της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνου που υλοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών/ΙΤΕ.

1.12.2004 – 30.11.2005: Αποδελτίωση και καταχώρηση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων ιστορικών και αρχαιολογικών μαρτυριών για τη «Δυτική Τέχνη στην Κρήτη», στα πλαίσια του προγράμματος Ψηφιακή Κρήτη: Μεσογειακές Πολιτισμικές Διαδρομές (Κοινωνία της Πληροφορίας Γ'Κ.Π.Σ.).
Επιστημονική υπεύθυνη: Όλγα Γκράτζιου.

Υποτροφίες εξωτερικού στα πλαίσια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής:

Φεβρουάριος 2012 – Ιανουάριος 2013: Υποτροφία του προγράμματος *Art, Space and Mobility in the Early Ages of Globalization: The Mediterranean, Central Asia and the Indian Subcontinent (MeCAIS) 400-1650*, το οποίο οργανώθηκε από το Kunsthistorisches Institute in Florence/Max-Planck Institute και χρηματοδοτήθηκε από το Getty Foundation.

Ιανουάριος – Απρίλιος 2011: Υποτροφία από το ιταλικό κράτος, ως εξωτερική ερευνήτρια του τμήματος Αρχαιολογίας και Ιστορίας Τέχνης (Dipartimento di Archeologia e Storia delle Arti dell' Università di Siena).

Άλλες δραστηριότητες:

Συμμετοχή στη πανεπιστημιακή επιφανειακή έρευνα στη Ντία Κρήτης (2010).

Συμμετοχή στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στην Ελεύθερνα Κρήτης (1999-2003 & 2009) .

Δημοσιεύσεις:

Βιβλία:

Γλωπτική στην Κρήτη κατά τη βενετική περίοδο, επιστημονική επιμέλεια μαζί με την Όλγα Γκράτζιου, υπό έκδοση από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Άρθρα σε συλλογικούς τόμους, επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων

«Απολαξεύσεις, αποκρούσεις, καθαιρέσεις: στοχευμένες καταστροφές γλυπτών», στο Μαρία Βακονδίου και Όλγα Γκράτζιου (επιμ.), *Γλυπτική στην Κρήτη κατά τη βενετική περίοδο*, υπό έκδοση από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

«Εμβλήματα λαξευτά στον λίθο: λιοντάρια του Αγίου Μάρκου και οικόσημα. Εισαγωγή», στο Μαρία Βακονδίου και Όλγα Γκράτζιου (επιμ.), *Γλυπτική στην Κρήτη κατά τη βενετική περίοδο*, υπό έκδοση από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

«Εμβλήματα λαξευτά στον λίθο: υλικό τεκμηρίωσης. Εμβλήματα σε μεγάλα τεχνικά έργα του δημοσίου: τείχη Ηρακλείου», στο Μαρία Βακονδίου και Όλγα Γκράτζιου (επιμ.), *Γλυπτική στην Κρήτη κατά τη βενετική περίοδο*, υπό έκδοση από τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Μαζί με τους Zoi Eirini Papliaka, Aggelos Philippidis, Panayiotis Siozos, Kristalia Melessanaki, Demetrios Anglos, [“A multi-technique approach, based on mobile/portable laser instruments, for the in-situ pigment characterization of stone sculptures on the island of Crete dating from Venetian and Ottoman period”](#), *Heritage Science* 4:15, 2016.

«Τεχνικές και εργαλεία λιθοξοϊκής στη βενετική Κρήτη», *Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης* 3: Πρακτικά της Γ' συνάντησης, Ρέθυμνο, 5-8 Δεκεμβρίου, Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 2015, σ. 709-717.

Λήμματα έργων γλυπτικής στον Κατάλογο: Βασιλική Συθιακάκη, *Μουσείο Αγίας Αικατερίνης Ηρακλείου. Κατάλογος*, Ηράκλειο 2014, σ. 95-97, αρ. 31 και 33-36.

«Δύο 'δίδυμα' οικόσημα των μέσων του 16ου αιώνα», *Αρχαιολογικό Έργο Κρήτης* 1: Πρακτικά της Α' συνάντησης, Ρέθυμνο 28-30 Νοεμβρίου 2008, Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 2010, σ. 414-421.

Διαλέξεις

«Στοχευμένες καταστροφές σε γλυπτά της βενετικής εποχής στην Κρήτη», Ρέθυμνο, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, 20 Νοεμβρίου 2018.

«Γλυπτική και λιθοξοϊκή στη Βενετική Κρήτη», στα πλαίσια κύκλου διαλέξεων με θέμα: Ρέθυμνο, ανακαλύπτοντας το παρελθόν μέσα από αρχαιολογικές μαρτυρίες, διοργάνωση: Σύλλογος των Φίλων του Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου και Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου, Ρέθυμνο, 23 Νοεμβρίου 2015.

Ανακοινώσεις σε συνέδρια, συναντήσεις εργασίας, παρουσιάσεις:

«Το νερό στην Κρήτη: Ερευνητικό πρόγραμμα για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων στην Κρήτη κατά τη βενετική και οθωμανική περίοδο (13ος-19ος αιώνας)», ανακοίνωση στην Ε΄ Παγκρήτια Επιστημονική Συνάντηση «Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη», Ρέθυμνο, 21-24/11/2019. Μαζί με τους Αντώνη Αναστασόπουλο και Μελίνα Μανουρά.

«Water in Crete (17th-19th centuries): waterscape and infrastructures» ανακοίνωση στο διεθνές εργαστήριο Network for the Study of Environmental History of Turkey (NEHT) με θέμα Historicizing Nature: Water, Forest and Land, Άγκυρα, Middle East Technical University 6-7 Σεπτεμβρίου 2019.

«Υδάτινο περιβάλλον και διαχείριση υδάτινων πόρων στην Κρήτη της βενετικής και της οθωμανικής περιόδου: βάση δεδομένων waterincrete.ims.forth.gr και ιστορικά πορίσματα», ανακοίνωση στα πλαίσια της παρουσίασης των ερευνητικών αποτελεσμάτων της Δράσης «Ιστορία της διαχείρισης υδάτινων πόρων στην Ελλάδα: η περίπτωση της Κρήτης», Ρέθυμνο, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, 19 Μαΐου 2017. Μαζί με τον Γιάννη Σπυρόπουλο.

«Μελέτη των χρωστικών στις οθωμανικές επιγραφές του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης», στην Ημερίδα Παρουσίασης Αποτελεσμάτων του Προγράμματος ΚΡΗΠΙΣ – ΠΟΛΙΤΕΙΑ, Ρέθυμνο, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, 18 Δεκεμβρίου 2015. Μαζί με τους Π. Σιώζο, Α. Φιλιππίδη, Ζ. Ε. Παπλιάκα, Κ. Μελεσανάκη & Δ. Άγγλο.

«Οι φορητές φασματοσκοπικές τεχνικές λείζερ ως εργαλείο μελέτης υλικών σε μνημεία: παραδείγματα εφαρμογών για την ανίχνευση χρωστικών στις οθωμανικές επιγραφές του Ιστορικού Μουσείου

Κρήτης», στην Ημερίδα: *Σωματίδια, Βιοαεροζόλ και Λείζερ*, Ηράκλειο, Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, 24 Οκτωβρίου 2015. Μαζί με τους Π. Σιώζο, Α. Φιλίππιδη, Ζ.Ε. Παπλιάκα, Κ. Μελεσσανάκη, Δ. Άγγλο (ΙΗΔΛ-ΙΤΕ).

«Detecting colour on stone sculpture: an analytical challenge», ανακοίνωση στα πλαίσια του εργαστηρίου ΠΟΛΙΤΕΙΑ 2014/OPTO-CH, Ηράκλειο, Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Έρευνας, 23-27 Ιουνίου 2014.

«Τεχνικές και εργαλεία λιθοξοϊκής στη βενετική Κρήτη» ανακοίνωση στη Γ΄ Παγκρήτια Επιστημονική Συνάντηση «Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη», 5-8/12/2013

«Transfer and transformation of building techniques in a Mediterranean environment: the case of Crete during the Venetian period (13th-17th century)», ανακοίνωση στα πλαίσια του προγράμματος "*Art, Space and Mobility in the Early Ages of Globalization. The Mediterranean, Central Asia and the Indian Subcontinent (MeCAIS) 400-1650*", οργάνωση Kunsthistorisches Institute in Florence/Max-Planck Institute, χρηματοδότηση Getty Foundation, Kunsthistorisches Institut in Florenz, 11 Φεβρουαρίου 2012.

«Θυρεοί. Τυπολογία και προβλήματα ορολογίας» ανακοίνωση στη συνάντηση εργασίας με θέμα *Η Γλυπτική στην Κρήτη, 13^{ος}-17^{ος} αιώνας*, (ΙΜΣ- 28^η ΕΒΑ- 13^η ΕΒΑ) Ρέθυμνο, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, 20 Ιανουαρίου 2012.

«Δύο 'δίδυμα' οικόσημα των μέσων του 16ου αιώνα», ανακοίνωση στην Α΄ Παγκρήτια Επιστημονική Συνάντηση «Αρχαιολογικό Έργο στην Κρήτη», Ρέθυμνο 28-30 Νοεμβρίου 2008.